

"Kom FRIT frem!"

Introduktion

Introduktion

Legepakken ”Kom FRIT frem!” er udviklet med det formål at sætte fokus på bevægelseslegen som pædagogisk redskab til at styrke børns forudsætninger for skoleparathed.

Materialet er udarbejdet til pædagogisk personale og kan anvendes som inspirationskilde i det pædagogiske arbejde.

Legene retter sig mod børn i børnehave/indskolingsalderen – og særligt Fritidsinstitutionernes skolestartere i foråret.

Med ”forudsætninger for skoleparathed” menes her en buket af funktioner og færdigheder, som er væsentlige, når en seksårig skal lære at udføre den ekstreme præstation det er at sidde stille og være stille.

Mange pædagoger i Københavns Kommune har de seneste år været igennem et kompetenceløft i forbindelse med projektet Børn og Bevægelseskultur (BOB). Her har omdrejningspunktet været

pædagogisk idræt, hvorfor det har været nærliggende at gøre brug af terminologien herfra i følgende materiale.

Når der arbejdes med pædagogisk idræt, bliver idræt, leg og bevægelse rammen om udviklings- og læringsperspektivet. På den vis bliver børnenes udvikling sat i fokus med udgangspunkt i barnets erkendelsesmæssige tilgang, som også er via kroppen.

I pædagogisk idræt arbejdes der med, at det pædagogiske personale udvikler didaktisk kompetence til at skabe inkluderende lærings- og udviklingsaktiviteter, hvor alle børn har forudsætninger for at deltage.

Pædagogisk idræt er mere end fysisk aktivitet i en biologisk-, sundheds- eller præstationsorienteret forståelses ramme. Det er en metode til at arbejde holistisk med hele barnets dannelse og altså også med pædagogiske mål, der ligger ud over det fysiske.

Den pædagogiske idræts hovedtanke omkring bevægelsesleg i et inkluderende fællesskab bidrager blandt andet med begreberne ”pædagogisk bagdør” og ”perifer legitim deltagelse”.

Disse to begreber præsenteres her for at lægge op til, at de indgår i den voksnes planlægning forud for en bevægelsesleg.

• Pædagogisk bagdør

Før: At den voksne inden start har reflekteret over, hvilke udsatte positioner aktiviteten kan skabe for deltagerne i den pågældende børnegruppe og har forsøgt at ændre på aktiviteten, så den passer til børnene.

Under: Hvis der i aktiviteten opstår udsatte positioner, giver den voksne eller aktiviteten barnet andre deltagelsesmuligheder.

Efter: At de voksne er kritiske på hvilke udsatte positioner, de fik skabt og ændrer det til næste gang.

• Perifer legitim deltagelse

En forståelse for at barnet kan have brug for at iagttage aktiviteten inden fuld deltagelse. Den voksne sikrer, at det altid er muligt at træde ind i aktiviteten, når det ønskes.

Legene er præsenteret i en simpel form med en konkret aktivitetsbeskrivelse, som må anskues som et oplæg.

Der er på forhånd formuleret et par justeringsforslag til hver enkelt leg. Brug forslagene til at tilpasse sværhedsgraden til børnegruppen, men også gerne som et redskab til at lade lege udvikle sig og derigennem få længere levetid.

Gevinsterne ved bevægelsesleg i et inkluderende fællesskab er mange. I dette materiale fokuseres særligt på skoleparathed og et udpluk af de dertilhørende funktioner og færdigheder:

- Styrke og stabilitet
- Arbejdshukommelse
- Mental fleksibilitet
- Øje-hånd koordination
- Hæmme impulser og stimuli
- Finmotorik

For at pointere legenes bagvedliggende fokus findes der på hver leg følgende illustration, som indikerer hvilke af de foranstående funktioner og færdigheder, der udfordres i den pågældende leg:

En leg med fokus på ...

For yderligere begrebsafklaring henvises til plakaten ”Derfor leger vi – en kropslig tilgang til skoleparathed.” (Se plakaten på [www.bedstsammen.kk.dk/dagtilbud/krop, sanser og bevægelse](http://www.bedstsammen.kk.dk/dagtilbud/krop,sanser%20og%20bevægelse))

Enhver børnegruppe og enhver igangsætter har sit eget særpræg, som der må tages højde for. Derfor må der tilpasses, stjæles, kasseres og improviseres det bedste, man kan.

De fire fokuspunkter er essentielle i pædagogisk idræt, hvilket betyder, at den voksne altid skal have formålet med aktiviteten for øje.

Hvad skal børnene have ud af at deltage i aktiviteten udover at lære aktiviteten?

(Se evt. plakaten om læringsmuligheder på: [www.bedstsammen.kk.dk/dagtilbud/krop, sanser og bevægelse](http://www.bedstsammen.kk.dk/dagtilbud/krop,sanser%20og%20bevægelse))

Fysiske fokuspunkt

Psykiske fokuspunkt

Kognitive fokuspunkt

Sociale fokuspunkt

Derfor leger vi
— en kropslig tilgang til
skoleparathed